

P.Z. br. 207/5

**HRVATSKI SABOR
ZASTUPNICA DALIJA OREŠKOVIĆ**

Zagreb, 2. veljače 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandman na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, P.Z. 207

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora, na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, P.Z. 207, podnosim:

Amandman

Članak 15. – briše se.

Obrazloženje:

Periodične provjere sudaca od strane sigurnosno – obavještajnih službi mogu biti instrumentalizirane u cilju eliminiranja politički nepoželjnih sudaca. Umjesto provjera koje bi provodila SOA koja, sukladno Zakonu o sigurnosno obavještajnom sustavu Republike Hrvatske, svoja izvješća dostavlja predsjedniku Hrvatskog sabora, Predsjedniku Vlade i predsjedniku Republike Hrvatske, dakle političkom vrhu državne vlasti, sustavnu provjeru sudaca trebala bi provoditi neovisna državna tijela.

Uvođenje periodičnih sigurnosnih provjera sudaca u suprotnosti je s odredbama članka 115. i 116. Ustava Republike Hrvatske, kojima se jamči samostalnost i neovisnost sudbene vlasti. Sigurnosno obavještajna agencija dio je izvršne vlasti, stoga je svako uvođenje utjecaja sigurnosnih službi na ocjenu obnašanja sudačke dužnosti u suprotnosti s načelom podjele vlasti.

Nije prihvatljivo da se obavijesti prikupljene od strane tajnih službi koriste u postupcima u kojima se procjenjuje ispunjavaju li suci svoje obveze onako kako su jasno uređene zakonom. Svaki pokušaj da se protiv sudaca koriste materijali prikupljeni u posebnim postupcima koji ne podliježu istoj razini preispitivanja i provjere kao i svi ostali postupci u okviru jednog pravnog poretka, dovodi u pitanje neovisnost sudbene vlasti. Sigurnosne službe imaju posebne metode prikupljanja podataka koje nije moguće osporavati, u smislu zakonitosti njihova prikupljanja i dokazne snage, na način na koji se ta pitanja mogu provjeravati u bilo kojem drugom stegovnom ili sudskom postupku, stoga kao takve, sigurnosne provjere ne mogu doprinijeti transparentnosti sudskog postupka.

Uvođenje periodičnih sigurnosnih provjera odstupa od međunarodnih standarda uspostavljenih za očuvanje neovisnosti sudbene vlasti. Slično rješenje ne postoji niti u jednoj od država članica EU, pa je i Savjetodavno vijeće europskih sudaca, kao tijelo koje djeluje u okviru Vijeća Europe, u svom Mišljenju broj 24. od 5. studenog 2021.g., istaknulo kako sigurnosne provjere ugrožavaju neovisnost, jer mogu poslužiti za eliminaciju sudaca koji ne odgovaraju političkom *establishmentu*.

Postupak u kojem bi se provodile periodične sigurnosne provjere u kontradiktornosti je sa odredbama Zakona o sigurnosnim provjerama, kojim je propisano da se u postupku sigurnosne provjere utvrđuje postojanje sigurnosnih zapreka. Samim time, takva svrha nije istovjetna proklamiranim ciljevima radi kojih se sigurnosna provjera provodi.

Dalija Orešković, zastupnica u Hrvatskom saboru

